

VERSLAG Stadsgesprek Ontwikkeldkader Ede-Stad

Datum : 12 november 2024 van 18.45-21.00 uur
Locatie : Pallas Athene College

---

1. Algemene indruk van de avond

Aftrap Wethouder van der Schans

De avond begon met een inleiding door wethouder Jan Pieter van der Schans. Hij benadrukte daarin het belang van een duidelijke visie op de toekomstige groei van Ede-Stad. De wethouder legde uit dat de groei van Ede van klein dorp naar grote kern eigenlijk met toevalligheden aan elkaar hangt, zoals de kazernes die eerst naar Apeldoorn zouden gaan maar uiteindelijk in Ede terecht kwamen, en het IC-station Ede-Wageningen dat vooral door de aanwezigheid van de Universiteit Wageningen werd gebouwd. Voor de toekomst wil de gemeente beter sturen op ontwikkelingen. Daarom zijn een duidelijke visie en plan nodig. We verwachten dat Ede-Stad naar 80.000 tot 100.000 inwoners in 2040 gaat groeien. In feite is die groei vergelijkbaar met die van 50-60 jaar geleden, met het verschil dat de nieuwe groei vooral binnen de bestaande grenzen van de kern zal plaatsvinden en niet op het platteland eromheen. Om deze groei in goede banen te leiden, stellen we nu het Ontwikkeldkader Ede-Stad op.

Plenaire presentatie

Stedenbouwkundige Alies Rommerts presenteerde vervolgens de Contourennotitie Eén Ede-Stad en legde uit wat de groei voor Ede betekent. Ze stelde dat er duidelijke keuzes nodig zijn om kwalitatief genoeg woningen te kunnen bouwen. Aan de hand van historische beelden en kaarten legde Alies uit hoe Ede gegroeid is de afgelopen eeuwen. Ede heeft in het verleden al vaker grote groeispongen gemaakt. Bij de nieuwe woningbouwopgave horen ook andere taken zoals het meegroeien van het voorzieningspijl en het bieden van mooie, groene openbare ruimte tussen de nieuwe gebouwen. Hoogbouw - gebouwen hoger dan 8 verdiepingen - wordt alleen gestimuleerd in afgesproken gebieden en moet zo worden gebouwd dat het past bij de straten eromheen en het de wijk verbetert. Alies benadrukte het verschil tussen de Veluwestad (het oostelijk deel van Ede) en de later ontwikkelde Valleistad (het westelijk deel van Ede), waarbij de twee stadsdelen op een verschillende manier gebouwd zijn: het westelijk deel van Ede is later gebouwd en sindsdien zijn daar minder investeringen gedaan. In de contourennotitie wil de gemeente deze verschillen gelijk trekken.

Algemene indrukken en vragen

Na de presentaties gingen de bewoners uiteen in drie rondetafelgesprekken: (1) Verdichting, (2) Stadslandgoed Veldhuizen/Westerpark en (3) De straat van de toekomst. Naast de rondetafelgesprekken werd nog een aantal algemene indrukken en vragen verzameld. Een

bewoner stelde vast dat er ongeveer 20 mensen naar het stadsgesprek waren gekomen en was teleurgesteld over het kleine aantal deelnemers. Lokale omroep Xon Nieuws was aanwezig voor een rapportage over de Stadsgesprekken, en Edese Vos was aanwezig voor een artikel. Een echtpaar wilde graag meedenken met de gemeente over de plannen voor hoogbouw rond het station en zei dat ze zorgen hadden over de mogelijke negatieve gevolgen van grote torens die allemaal dezelfde vorm hebben. Ook waren er zorgen over dat er veel sociale huurders in Hoogbouw Ede Zuid bij elkaar wonen, waardoor de verdeling tussen sociale huurders en kopers niet goed is verspreid. Verder werd de titel "Wij-Ede" voorgesteld voor de visie, en er waren ideeën voor een betere aanpak van het groen. Op de vraag in welk gebied de komende jaren het meest geld gaat worden uitgegeven antwoordde de wethouder: de Valleistad, het westelijk deel van Ede. Dit omdat dit gebied het laagst scoort van heel Ede als je mensen vraagt hoe fijn het is om er te wonen. Er is de afgelopen jaren ook het minste geld in dit gebied gestopt om de gebouwen, wegen en het groen te verbeteren. Door het bouwen van woningen kan ook de kwaliteit van de wegen, gebouwen en het groen verbeteren en kunnen meer 'voorzieningen' zoals huisartsen en fysiotherapeuten aangetrokken worden. Een aantal deelnemers vindt de bomen rond Hoogbouw Ede Zuid belangrijk en mooi. Ze vinden het belangrijk dat deze bomen bij de plannen voor nieuwe gebouwen blijven bestaan. Sommige deelnemers vinden het onduidelijk wat de vraagtekens met cirkels in Ede Zuid betekenden op de kaart die de gemeente deelde. Er werd ook opgemerkt dat er te weinig woningen voor senioren en starters zijn in Ede.

2. Samenvatting rondetafelgesprek Verdichting

Dit rondetafelgesprek ging over hoe we in Ede invulling kunnen geven aan de woningbouwopgave die we hebben. Hiervoor zullen we in de kern Ede moeten verdichten. Hoe kunnen we dit doen zodat we de wijken verbeteren én waarin de sfeer in de wijk hetzelfde blijft? Dit bespraken de deelnemers door 'referentieafbeeldingen' - plaatjes met voorbeelden van huizen en flatgebouwen - te bespreken. We vroegen aan de deelnemers wat ze mooi vinden en wat ze belangrijk vinden als we grotere gebouwen bouwen.

Tijdens het rondetafelgesprek over verdichting kwamen verschillende meningen aan bod. Sommige deelnemers waren kritisch op hoogbouw of twijfelden er over. Deze deelnemers maakte zich vooral zorgen over de impact van hoogbouw op de identiteit en de sfeer van de stad. Andere deelnemers waren positiever over hoogbouw. Zij vinden het belangrijk dat er binnen Ede meer woningen gebouwd worden. Hierbij werd wel door alle deelnemers gezegd dat hoogbouw niet mag betekenen dat er grote, grijze blokken worden neergezet. De gebouwen moeten passen bij de buurt, ook de hoogte van de gebouwen. Daarnaast moet er ook genoeg aandacht zijn voor het gebied eromheen met voldoende bomen en planten. Er moet gebouwd worden voor de lokale bevolking en betaalbare woningen zijn heel belangrijk. Er is behoefte aan meer sociale woningbouw omdat de wachtlijst nu 10 jaar is. Gezinswoningen, ook appartementen, zijn gewenst. Tijdelijke woningen kan een oplossing zijn voor de korte termijn. Hoogbouw moet goede ruimtes buiten hebben zoals grote balkons en dakterrassen. Er moet een mix van functies komen, zoals buurthuizen, horeca en kleine winkels. In plinten - de eerste verdieping van een gebouw - moeten ook andere functies dan

wonen komen. Maak veel groen met prettige verblijfruimten. Parkeren moet goed geregeld worden en uit het zicht zijn. Fietspaden moeten niet bij de bouw afgesloten worden. Het stationsgebied moet aantrekkelijk zijn voor reizigers voor werk en mensen die van 'drukte' houden. De deelnemers noemde Bellestein als een goede plek voor ouderen omdat het dicht bij voorzieningen ligt.

Foto van de plaatjes van gebouwen en wijken die de deelnemers mooi vonden:

3. Samenvatting rondetafelgesprek Stadslandgoed Veldhuizen/Westerpark

Dit rondetafelgesprek ging over de inrichting van een nieuw park in Ede-West. Ede verdient nog een mooi park. Welke functies moet dit park krijgen? Hoe kunnen we het inrichten zodat al onze inwoners er gebruik van kunnen maken? De deelnemers zijn in gesprek gegaan over een kaart van het park, voorbeelden van parken uit andere gemeentes en een aantal plaatjes van verschillende activiteiten en manieren waarop je een park kan inrichten.

In het rondetafelgesprek over Stadslandgoed Veldhuizen/Westerpark zei men dat ze de sportvoorzieningen in het gebied erg belangrijk vinden. Het gebied moet een mix van functies - verschillende activiteiten en inrichtingen - krijgen. Er is interesse in een open park om te sporten en een natuurspeeltuin. Het moet makkelijk zijn om de Kastelenlaan over te steken. Er waren vragen over de haalbaarheid en eigendomsstructuur van het gebied. De grond is niet allemaal in eigendom van de gemeente. Kunnen de plannen wel uitgevoerd worden? Het park moet autovrij worden en sportfuncties moeten toegankelijk zijn voor inwoners. Deelnemers willen graag betere lampen en sociale veiligheid in het Proosdijkpark. Er werden voorstellen voor functies zoals een blotevoetenpad en sport/bootcamp toestellen gedaan.

4. Samenvatting rondetafelgesprek De straat van de toekomst

Dit rondetafelgesprek ging over hoe de straten van Ede er in de toekomst uit moeten zien. We willen graag dat we in de wijk veel verschillende dingen kunnen doen: fietsen, lopen, spelen, parkeren. We hebben ook ruimte nodig om regenwater op te vangen, riool aan te leggen en bomen te planten. We hebben alleen niet overal in de wijken genoeg ruimte om dit allemaal te doen. Hoe kunnen we het best al deze dingen combineren? En als we moeten kiezen, wat vinden we dan het belangrijkste? De deelnemers hebben het gesprek gevoerd aan de hand van een tekening van een voorbeeldwijk en 'referentieafbeeldingen' - plaatjes met voorbeelden van verschillende manieren hoe je een straat kan inrichten.

Tijdens het rondetafelgesprek over de straat van de toekomst vond iedereen het belangrijk dat er voldoende ruimte is voor fietsers en voetgangers in de wijken. Verkeersdrempels werken niet goed. Versmalling van de straat met goed afgestelde verkeerslichten heeft de voorkeur. Straten moeten van stenen zijn in plaats van asfalt zodat auto's langzamer rijden en het er mooier uitziet. We moeten parkeerplaatsen samenvoegen in parkeerterreinen in plaats van parkeren langs de straat. Er moet ruimte zijn voor mensen met een lichamelijke beperking om dicht bij hun huis te parkeren. Brede stoepen zijn belangrijk voor mensen die slecht kunnen lopen en mensen met kinderwagens. Boomwortels onder de stoepen moeten goed onderhouden worden om struikelgevaar te voorkomen. De deelnemers willen graag speelstoepen waar kinderen veilig kunnen spelen. Er moeten voldoende 'plantvakken' - plekken waar planten kunnen groeien - zijn die bijdragen aan de afwatering. Bomen en openbaar groen kunnen worden onderhouden door omwonenden als zij dat willen. De manier waarop wordt gemaaid moet beter. Sommigen vinden dat er meer moet worden gemaaid. Anderen vinden dat er minder moet worden gemaaid en planten moeten komen die beter zijn voor insecten en andere dieren. Bewoners moeten regelmatig gevraagd worden hoe zij willen

dat hun straat eruitziet. Goede ideeën van bewoners moeten uitgevoerd worden als ze betaalbaar en uitvoerbaar zijn.

